

Cînd nu vîna în tovărășia lui Nushiño, își petrecea timpul pornind în căutarea șerpilor veninoși.

Știa să le dea tîrcoale scoțînd fluierături ascuțite, care îi dezorientau, pînă cînd izbutea să se apropie de ei și să-i privească drept în ochi. Atunci imita cu o mîna mișcările reptilei pînă cînd aceasta era atît de derutată, încît nici nu mai era nevoie să facă mișcările, pentru că ea continua oricum să le repete, hipnotizată. În felul acesta, celălalt braț mergea la sigur. Mîna apuca de gît șarpele surprins și îl obliga să scuipe otrava, pînă la ultima picătură, cu colții înfipti într-o nucă de cocos scobită pe dinăuntru.

După ce scuipa și ultima picătură de venin, reptila își lepăda inelele, prea vlăguită pentru a mai fi în stare să urască, sau înțelegînd că ura era oricum zadarnică, iar Antonio José Bolívar o azvîrlea cu dispreț în frunzișul pădurii.

Se dădeau bani frumoși pentru veninul șerpilor. De două ori pe an își făcea

apariția, pentru a cumpăra flacoanele ucigătoare, agentul unui laborator unde se prepara serul împotriva mușcăturilor de șarpe veninos.

Uneori, reptila fusese mai rapidă, însă lui nu îi păsa nici cît negru sub unghie. Știa că avea să se umfle ca o cîrțiță și avea să delireze din pricina febrei cîteva zile, însă după aceea venea clipa răzbunării. Era imun și îi plăcea să se laude printre coloniști, arătîndu-le brațele acoperite de cicatrici.

Viața în pădurea tropicală îl călise și toate mădularele trupului său se aflau într-o armonie deplină. Dobîndise mușchi de felină care, cu trecerea anilor, deveniră și mai vînjoși. Despre pădurea tropicală știa tot atît de multe ca un shuar. Era un vînător la fel de bun ca un shuar. Înota la fel de bine ca un shuar. Într-un cuvînt, era unul de-al lor, fără să fie unul dintre ei.

Din acest motiv trebuia să plece din cînd în cînd, pentru că – îi explicau ei – era bine că nu era unul dintre ei.

Voiau să-l vadă, să-l aibă printre ei, dar tot atît de mult doreau să-i ducă dorul, să simtă tristețea de a nu-i putea vorbi și tresărirea fericită a inimii cînd îl vedeau întorcîndu-se.

Anotimpurile ploioase și timpul frumos se succedau. Între anotimpuri, cunoscuse ritualurile tainice ale aceluia neam. Luase parte la cinstirea zilnică acordată capetelor retezate ale vrăjmașilor care muriseră ca niște războinici demni și le ținuse isonul gazdelor atunci cînd intonau *anents*, poeme cîntate, care exprimau recunoștința pentru curajul transmis și dorința de a încheia o pace trainică.

Fusese poftit la banchetul generos oferit de bătrînii care hotărau că le sosise ceasul să „plece“, iar cînd aceștia adormeau sub efectul rachiului și al *natemei*, în toiul halucinațiilor care le deschideau porțile unor existențe viitoare bine stabilite, îi ajutase să le transporte trupurile la o colibă îndepărtată

și să îi acopere cu mierea dulce de palmier.

A doua zi, intonînd *anents* de salut pentru viețile care îi așteptau pe răposați, de data aceasta ca pești, fluturi sau animale înțelepte, participa la strîngerea osemintelor albe, din cale-afară de curate și cu totul inutile pe care le lepădaseră bătrînii conduși spre alte existențe de mandibulele implacabile ale termitelor.

În anii petrecuți printre shuari nu avusese nevoie de romanele de dragoste pentru a cunoaște iubirea.

Nefiind unul dintre ei, nu putea să aibă neveste. Dar era unul de-al lor, în asemenea măsură, încît amfitrionul shuar îl rugase, în anotimpul ploios, să o accepte pe una dintre nevestele sale, pentru a le înnobila spița și sălașul.

Femeia oferită ca ofrandă îi îndreptase pașii spre malul rîului. Acolo, intonînd *anents*, îl spălase, îl împodobise și îi înmiresmase trupul, iar cînd se întorseseră la colibă își dăduse frîu

liber, trîntită pe o rogojină, cu picioarele desfăcute, încălzite ușor de un foc de vreascuri, fără să înceteze o clipă să intoneze *anents*, poeme nazalizate care descriau frumusețea trupurilor și bucuria unei plăceri sporite la infinit de magia descrierii.

Era dragostea pură, fără alt scop decît dragostea însăși. Fără posesiune și fără gelozie.

— Nimeni nu reușește să pună în lanțuri tunetul, după cum nimeni nu e în stare să pătrundă în raiul celuilalt cînd se lasă în voia dragostei.

Așa grăise fratele Nushiño cîndva.

Văzînd curgerea rîului Nangaritzza, s-ar fi putut gîndi că timpul cruțase acel colț de lume, dar păsările știau prea bine că limbi de foc înaintau de la soare-apune, mutilînd trupul Amazoniei.

Mașini uriașe își deschideau drum, iar shuarii deveniseră tot mai grăbiți. Nu mai rămîneau în același loc trei ani încheiați, așa cum obișnuiau să facă, pentru ca mai apoi să se deplaseze și

să-i îngăduie naturii să se regenereze. Între două anotimpuri își luau colibele și oasele celor răposați și se îndepărtau de străinii care ocupau malurile râului Nangaritza.

Soseau tot mai mulți coloniști, de data aceasta momiți cu promisiunea că aveau să ajungă proprietari de cirezi și negustori de lemne. Odată cu venirea lor, pătrunsese și alcoolul, care nu mai era consumat la ritualuri și, prin urmare, provoca degradarea celor mai slabi. Dar mai cu seamă sporise numărul căutătorilor de aur, o adevărată pacoste, oameni lipsiți de scrupule, veniți din toate colțurile lumii, fără alt țel decît înavuțirea fulgerătoare.

Shuarii se îndreptau spre răsărit, căutînd intimitatea pădurilor impenetrabile.

Într-o dimineață, Antonio José Bolívar descoperise că îmbătrînea, cînd săgeata sarbacanei își greși ținta. Și lui i se apropia ceasul în care trebuia să „plece“.